

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus jättis presidendivalimiste peale esitatud kaebuse rahuldamata

Riigikohus jättis presidendivalimiste peale esitatud kaebuse rahuldamata

15. september 2021

Riigikohus ei rahuldanud Riigikogu liikme Kalle Grünthali kaebust presidendivalimiste hääletamiskorra rikkumise kohta. Hääletustulemuse kindlakstegemist puudutanud osas jättis kohus kaebuse läbi vaatamata.

Vabariigi Valimiskomisjon (VVK) otsustas tänavu 29. augustil, et presidendivalimistel on võimalik hääletada ka Riigikogu hoone hoovi pargitud sõiduautos, kui valija viibib sõidukis üksinda. Kaks päeva hiljem toimus presidendivalimiste teine hääletusvoor, kus seda võimalust kasutas Riigikogu liige Marika Tuus-Laul.

Riigikogu liige Kalle Grünthal viibis hääletamise ajal Riigikogu hoovis ja filmis toimuvat eemalt mobiiltelefoniga. Ta esitas VVK-le protesti, milles leidis, et hääletamise salajasus polnud tagatud. Kaebaja sõnul ei keeranud valimiskomisjoni esimees hääletussedeli täitmise ajal autole selga, vaid jälgis valijat paari meetri kauguselt kogu aja. Samuti viitas Grünthal sellele, et seaduse järgi peab hääletamine toimuma hääletamiskabiinis, milleks autot pidada ei saa.

Valimiskomisjon jättis Grünthali protesti rahuldamata, kuid ta kaebas edasi Riigikohtule ning vaidlustas nüüd lisaks hääletamiskorra ka tulemuse kindlakstegemist. Nimelt märkas ta hääle lugemisest tehtud videot vaadates, et kahel hääletamissedelil oli lahtrisse märgitud „linnuke“, mitte rist, nagu seadus nõuab.

Riigikohus: autos hääletamine ei rikkunud hääletamise salajasust

Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium leidis täna avaldatud otsuses, et hääletamiskorra rikkumise küsimuses pole kaebus põhjendatud ja jäetakse rahuldamata.

Kohus märkis, et hääletuskabiin aitab tagada valimiste salajasuse nõude täitmist, kuid seaduses pole kirjas täpsemaid tingimusi, millele kabiin peab vastama. Nende üle otsustamine on jäetud eelkõige VVK pädevusse. Valimiskomisjon peab tasakaalustama vastandlikke huve, sest lisaks salajasuse nõudele tuleb tagada valijale ka võimalus hääletamisest osa võtta.

Riigikohtu hinnangul ei läinud autos hääletamine seaduse ega põhiseadusega vastuollu, kuna salajasus oli piisavalt tagatud. Videosalvestisest selgub, et valimiste korraldajad seisis autost piisavalt kaugel ja paiknesid nii, et mitte näha, kas ja mida valija sedelile kirjutab. Lisaks poleks väidetav hääletamiskorra rikkumine valimistulemust mõjutanud, kuna ka ilma autos antud hääleta oleks kandidaat pälvinud piisava toetuse.

Hääletamistulemuse kindlakstegemise küsimuses (rist või „linnuke“) jättis Riigikohus Grünthali kaebuse läbi vaatamata, sest enne kohtusse pöördumist oleks ta pidanud esitama protesti VVK-le. Riigikohtule kaebuse saatmise ajaks oli protesti tähtaeg aga juba möödunud.

Riigikohtu otsusegasaab tutvuda siin[1].

Arno Pöder
pressiesindaja
Riigikohus
55 637 043

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-jattis-presidendivalimiste-peale-esitatud-kaebuse-rahuldamata>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid?asjaNr=5-21-11/2>